

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΡΧΑΙΑ
ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 [ΒΙΒΛΙΟ Β΄, ΚΕΦ 3, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 55-56]

Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν, εἶλκε μὲν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ὁ Σάτυρος, εἶλκον δὲ οἱ ὑπηρεῖται. Ὁ δὲ Θηραμένης ὥσπερ εἰκὸς καὶ θεοὺς ἐπεκαλεῖτο καὶ ἀνθρώπους καθορᾶν τὰ γιγνόμενα. Ἡ δὲ βουλή ἡσυχίαν εἶχεν, ὁρῶσα καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις ὁμοίους Σατύρω καὶ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ βουλευτηρίου πλήρες τῶν φρουρῶν, καὶ οὐκ ἀγνοοῦντες ὅτι ἐγχειρίδια ἔχοντες παρήσαν. Οἱ δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα διὰ τῆς ἀγορᾶς μάλα μεγάλη τῇ φωνῇ δηλοῦντα οἷα ἔπασχε. Λέγεται δὲ ἐν ῥῆμα καὶ τοῦτο αὐτοῦ. Ὡς εἶπεν ὁ Σάτυρος ὅτι οἰμῶξοιτο, εἰ μὴ σιωπήσειεν, ἐπήρετο· «Ἄν δὲ σιωπῶ, οὐκ ἄρ', ἔφη, οἰμῶξομαι» καὶ ἐπεὶ γε ἀποθνήσκειν ἀναγκαζόμενος τὸ κώνειον ἔπιε, τὸ λειπόμενον ἔφασαν ἀποκοπταβίσαντα εἰπεῖν αὐτόν· «Κριτία τοῦτ' ἔστω τῷ καλῷ». Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι ταῦτα ἀποφθέγματα οὐκ ἀξιόλογα, ἐκείνο δὲ κρίνω τοῦ ἀνδρὸς ἀγαστόν, τὸ τοῦ θανάτου παρεστηκότος μῆτε τὸ φρόνιμον μῆτε τὸ παιγνιώδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 [ΒΙΒΛΙΟ 2, ΚΕΦ 3, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 15-16]

Τον πρώτο καιρὸ ο Κριτίας κι ο Θηραμένης ἦταν ομοϊδεάτες και φίλοι. Ο Κριτίας ὅμως - που ανάμεσα στ' ἄλλα εἶχε εξοριστεῖ κιόλας ἀπὸ τους δημοκρατικούς - εἶχε διαθέση να σκοτώσει πολὺν κόσμον, ενώ ο Θηραμένης ἐναντιωνόταν, λέγοντας ὅτι δεν ἦταν λογικό να θανατώνουν ἀνθρώπους μόνο για τον λόγο ὅτι τους τιμοῦσε ο λαός, ἔστω κι αν δεν πείραζαν σε τίποτε την καλή τάξη. «Στο κάτω κάτω κι ἐγὼ κι ἐσύ ἔχουμε πει και κάνει πολλὰ για ν' ἀποκτήσουμε δημοτικότητα» » του ἔλεγε. Ο ἄλλος πάλι ἀποκρινόταν (γιατί φερόταν ἀκόμη φιλικὰ στον Θηραμένη) ὅτι ὅποιος θέλει να κυριαρχεῖ εἶναι υποχρεωμένος να βγάξει ἀπὸ τη μέση ἐκείνους που θα μπορούσαν να του σταθούν ἐμπόδιο: «Κι αν φαντάζεσαι ὅτι ἐπειδὴ εἶμαστε τριάντα κι ὄχι ἓνας ἡ ἐξουσία μας δεν χρειάζεται τόση φροντίδα ὅσο και μια προσωπική τυραννία εἶσαι ἀνόητος».

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- 1) Να μεταφράσετε το χωρίο
«Ὡς δε ταῦτα....οἰμώξομαι;»

μονάδες 30

2) **ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ**

- α) Ποια στάση τήρησε η Βουλή την ώρα της σύλληψης του Θηραμένη και για ποιο λόγο ; Ο ίδιος ο Θηραμένης από την πλευρά του πώς αντέδρασε μπροστά στον θάνατο;

μονάδες 10

- β) Ποια τα ειδικότερα σημεία διαφωνίας ανάμεσα στον Κριτία και τον Θηραμένη ; Να χαρακτηριστούν με σύντομο τρόπο [να ληφθεί υπόψη το β' απόσπασμα]

μονάδες 10

3) **ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της συγγραφικής ικανότητας του Ξενοφώντα; Πόσα και ποια είναι τα είδη των έργων του;

μονάδες 10

4) **ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ**

- α) Με ποιες λέξεις του κείμενου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω όροι = σχέση, άξονας, παραφροσύνη, αντίρρηση, διαφήμιση.
μονάδες 5

- β) Να γράψετε δύο νεοελληνικά παράγωγα, απλά ή σύνθετα, των λέξεων:

όρῳσα, ἀποθνήσκειν, ἐπεκαλεῖτο, ἀπολιπεῖν, ἔπασχε.

μονάδες 5

5) ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

- α) τῆ φωνῆ, τό παιγνιώδες, ῥῆμα, θεός, τοῦ ἀνδρός, δηλοῦντα: να γραφεί η ίδια πτώση του ἄλλου αριθμοῦ.
- β) τό παιγνιώδες, μάλα, μεγάλη, ἀξιόλογα, τῷ καλῷ: να γραφούν οι ἄλλοι βαθμοί.
- γ) εἶχεν, ὀρῶσα, εἰπεῖν: να γραφεί β' ενικό προστακτικῆς ὅλων των χρόνων των ρημάτων στα οποία ανήκουν οι τύποι.
- δ) ἀπήγαγον, ἐπήρετο, εἶπαν: να γίνει εγκλιτικὴ ἀντικατάσταση.

μονάδες 20

6) ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

- α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικὰ τις παρακάτω λέξεις του κειμένου ἀνθρώπους, μεγάλη, τοῦ θανάτου, Σατύρω, διὰ τῆς ἀγορᾶς.
- β) Να αναγνωριστῆ συντακτικὰ (εἰσαγωγή, ἐκφορά, χρήση) η παρακάτω πρόταση
.. <<ὅτι οἰμώξειτο>>

μονάδες 10